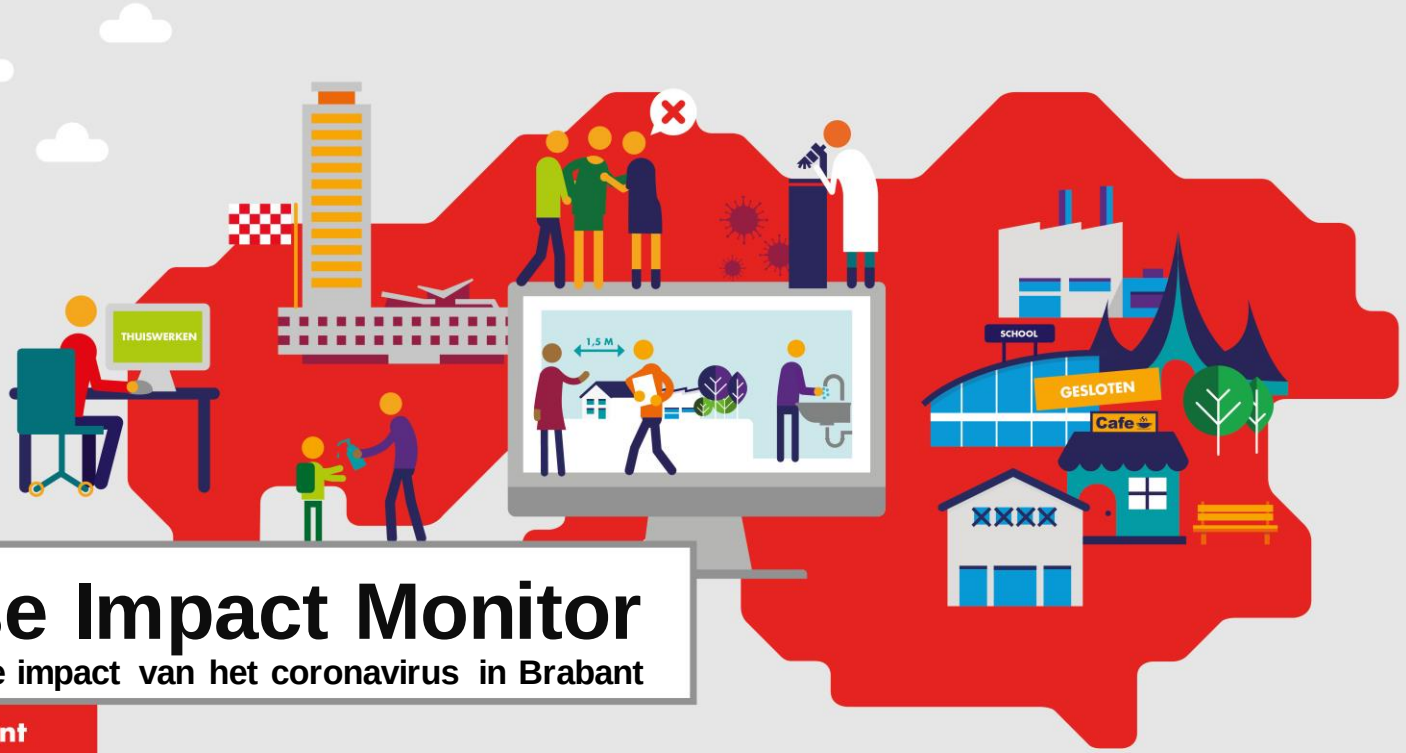

Brabantse Impact Monitor

Actueel beeld van de impact van het coronavirus in Brabant

Provincie Noord-Brabant

Woensdag 10 juni 2020 - Provincie Noord-Brabant

Gebiedsbeeld

- Er zijn vandaag 5 nieuwe coronapatiënten opgenomen (geweest) in het ziekenhuis, wat het totaal aantal opnames op 11.805 brengt. Van hen liggen er nog 612 in het ziekenhuis.
- Het aantal patiënten dat op de IC verblijft is vandaag 80. Dat zijn 11 bezette bedden minder dan de dag ervoor.
- 6.042 mensen zijn aan het virus overleden (11 in de afgelopen 24 uur).
- In Brabant zijn 9439 gemelde besmettingen (geweest) en in totaal 2766 mensen in het ziekenhuis opgenomen. 1523 mensen zijn in Brabant aan Covid-19 overleden.

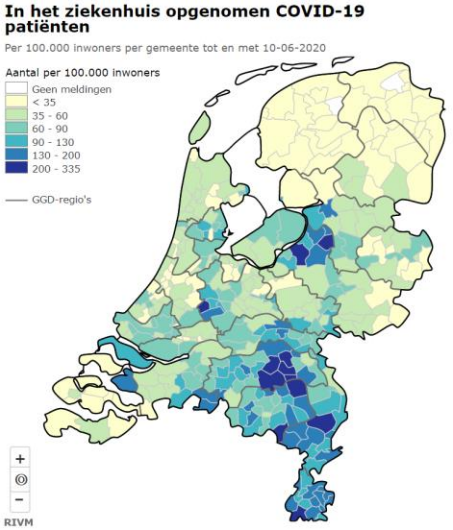

Gebiedsbeeld
Recente ontwikkelingen
Impact economie
Branche-ontwikkelingen
Mediabeeld
(Nood)maatregelen
Maatschappelijke impact

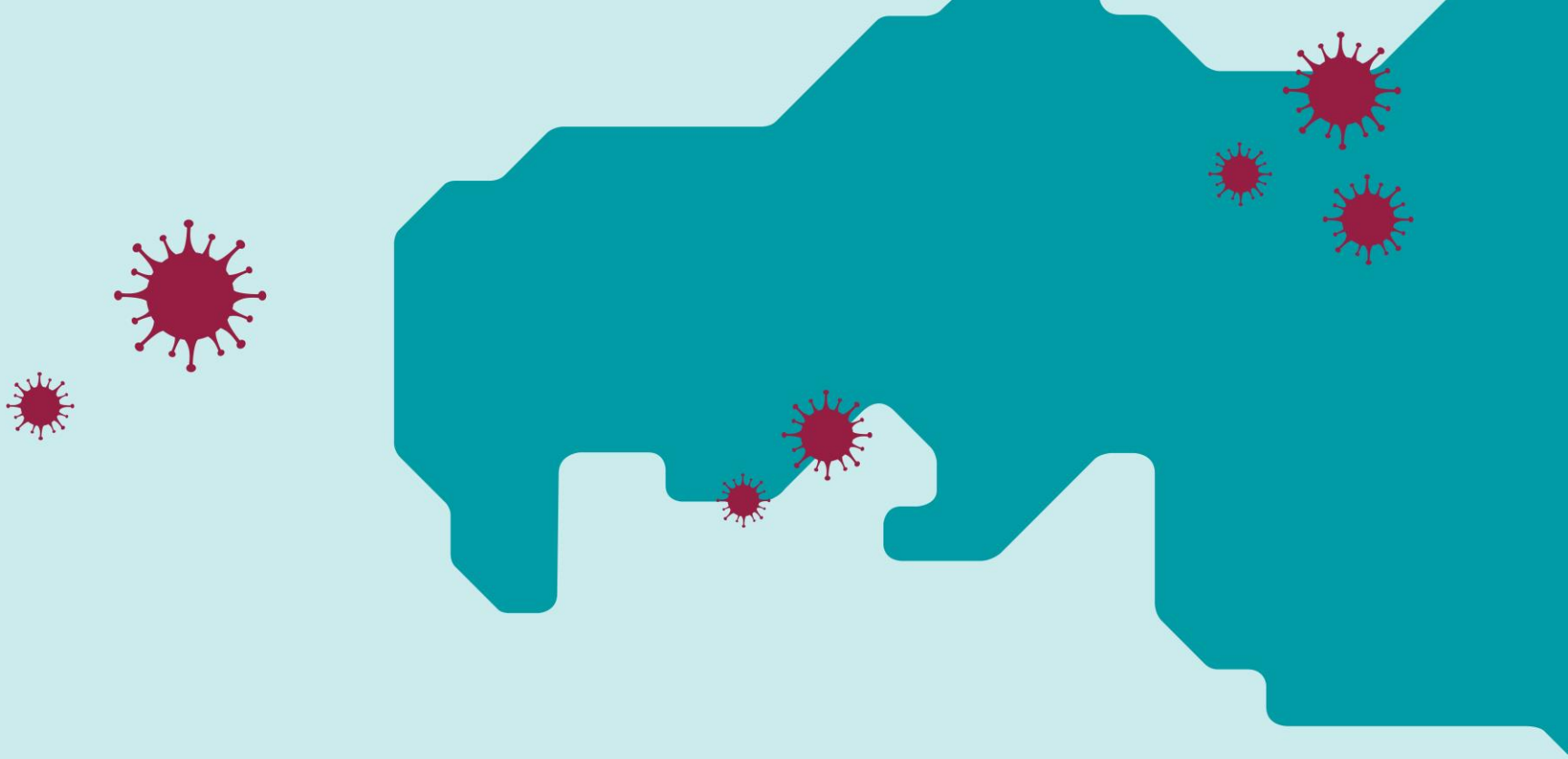

Economische impact

Gebiedsbeeld

Recente ontwikkelingen

Impact economie

Branche-ontwikkelingen

Mediabeeld

(Nood)maatregelen

Maatschappelijke impact

Recente ontwikkelingen

- Vanaf 15 juni worden de meeste grenscontroles tussen EU-landen weer geschrapt. De Europese Commissie heeft goede hoop dat eind deze maand alle grenscontroles zijn verdwenen in de Schengenzone. Het ene land is vooralsnog terughoudender dan het andere. Spanje wil bijv. pas 1 juli weer de grenzen volledig openen. **(NIEUW)**
- De Europese Centrale Bank (ECB) heeft de geldkraan verder open gezet en gaat het programma voor het opkopen van schulden uitbreiden met 600 miljard euro. Dat bedrag komt bovenop de huidige 750 miljard steunaankopen van staats- en bedrijfsschulden en geldmarktpapier om de recessie en coronacrisis te lijf te gaan. Volgens de ECB gaat de schuldenopkoop door tot tenminste juni 2021 of tot de crisis voorbij is. **(NIEUW)**
- De algemene Rekenkamer gaat onderzoek doen naar de aanpak van de coronacrisis door het Rijk. Er zal worden gekeken naar onder meer de beschikbaarheid van coronatesten, de financiële steun aan bedrijven, en de lessen die zijn geleerd uit grote steunoperaties uit het verleden. **(NIEUW)**
- Het kabinet moet extra geld uittrekken om de negatieve gevolgen van de coronacrisis in het onderwijs te bestrijden. Dat heeft de Onderwijsraad gisteren geschreven in een advies aan verantwoordelijk ministers Slob en Van Engelshoven. Vooral het lerarentekort is urgent, net als de toenemende verschillen tussen leerlingen, studenten, opleidingen en scholen. **(NIEUW)**
- Veelbelovende startups in Midden- en West-Brabant die hard zijn geraakt door de gevolgen van Covid-19 kunnen tijdelijk een aanvraag doen voor een overbruggingsfinanciering van maximaal €50.000. Zie voor meer informatie over deze zogenaamde Starterslift OverbruggingsLening (SOL) op de website van Starterslift. De Provincie en de gemeente Breda hebben ieder al €250.000 ter beschikking gesteld. De gemeente Tilburg overweegt nog dit te doen.
- Nederlanders kunnen vanaf 15 juni weer op vakantie naar de meeste Europese landen. Dat besluit heeft het kabinet genomen. De landen in het Schengengebied gaan van de code oranje (alleen noodzakelijke reizen) naar code geel. Dat betekent dat toeristische reizen en familiebezoeken weer kunnen. Landen die geen toeristen willen ontvangen of waar quarantainemaatregelen gelden, blijven voorlopig op oranje staan.

Gebiedsbeeld
Recente ontwikkelingen
Impact economie
Branche-ontwikkelingen
Mediabeeld
(Nood)maatregelen
Maatschappelijke impact

Impact economie

Figuur 1 Bruto binnenlands product
Volume; procentuele mutaties jaar op jaar en 2019 = 100

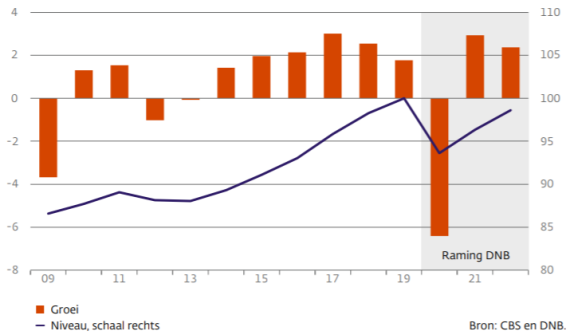

Bron: CBS en DNB.

Figuur 4 Arbeidsmarkt
Procentuele mutaties jaar op jaar en procenten beroepsbevolking

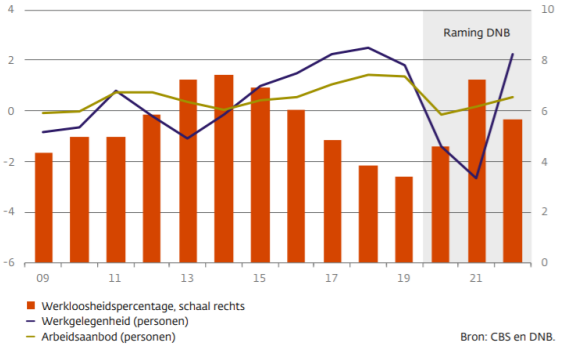

Bron: CBS en DNB.

- **Diepste dip in honderd jaar (NIEUW)**
  Volgens De Nederlandsche Bank (DNB) loop de economie omvangrijke schade op en is een diepe recessie onontkoombaar. Naar verwachting krimpt de economie dit jaar met 6,4%, dubbel zo veel als tijdens de kredietcrisis in 2009. In een klap is de economie 5 jaar teruggezet, becijfert DNB in het halfjaarlijkse rapport Economische Ontwikkelingen en Vooruitzichten.

  Ook economen van de Rabobank schrijven in hun kwartaalbericht dat de economie met 6% krimpt. Daarmee maakt Nederland de diepste economische dip in 100 jaar door. Halverwege het jaar zal langzaam het herstel beginnen, zij het gestaag. Dat leidt groei volgend jaar en in 2022, maar dat is niet genoeg om de krimp ongedaan te maken.

  DNB verwacht ook dat de werkloosheid de komende tijd sterk toe zal nemen en volgend jaar uit komt op 7,3%. Dat zijn meer dan 700.000 werklozen, twee maal zoveel als er nu zijn. In 2022 volgt weer een daling naar 5,7%.

  Volgens de centrale bank moet het kabinet doorgaan met meer publieke investeringen, zoals in de bouw, zeker nu de lage rente financiering gemakkelijker maakt, en pleit er ook voor om verduurzaming en vergroening niet op de lange baan te schuiven, maar juist naar voren te halen.

Gebiedsbeeld

Recente ontwikkelingen

Impact economie

Branche-ontwikkelingen

Mediabeeld

(Nood)maatregelen

Maatschappelijke impact

Impact economie

- **1e ronde aan steunmaatregelen (NIEUW)**
  Met de economische steunmaatregelen probeert de overheid de economie toch nog zoveel mogelijk overeind te houden. Van het eerste pakket aan noodmaatregelen dat liep tot 1 juni profiteerden de afgelopen maanden 2,5 miljoen werken. Een overzicht van de NOW-regeling, TOZO-regeling en TOGS-regeling, opgetekend door de NOS:

TOGS

Hiermee krijgen ondernemers eenmalig vierduizend euro om een deel van hun vaste lasten mee te betalen.

204.347 totaal aantal aanvragen

95% positief beslist

774 miljoen euro

Deze sectoren kregen het vaakst de 4000 euro:

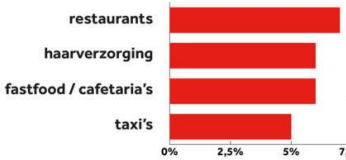

In de tweede ronde steun kunnen bedrijven tot een maximum van 20 duizend euro krijgen, in plaats van 4 duizend.

bron: RVO

NOW-regeling

Hiermee krijgen werkgevers een tegemoetkoming in de loonkosten.

€4,5 miljard uitgegeven

Deze werkgevers hebben samen 2,1 miljoen mensen in dienst.
Vijf sectoren die het meest gebruik maken van de NOW-regeling:

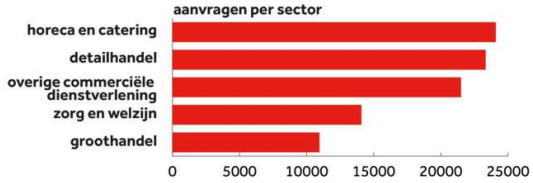

bron: UWV

TOZO

Hiermee vult de overheid het weggevallen inkomen van zzp'ers aan tot het sociaal minimum en een bedrijfskrediet. Het ministerie verwacht bij de tweede ronde steun minder aanvragen.

374.000
totaal aantal aanvragen

Want de economie gaat steeds meer open, en alleen zelfstandigen wiens partner onder het sociaal minimum verdient krijgen nog steun. Het ministerie heeft daarom minder geld uitgetrokken voor Tozo2:

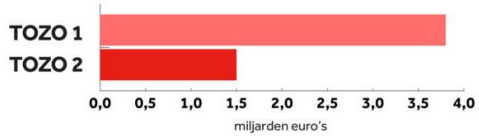

bron: Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Gebiedsbeeld
Recente ontwikkelingen
Impact economie
Branche-ontwikkelingen
Mediabeeld
(Nood)maatregelen
Maatschappelijke impact

Impact economie

- **Consumentenvertrouwen (NIEUW)**
  Het consumentenvertrouwen is in mei niet verder gedaald. Aan het begin van de maand was het vertrouwen van consumenten -31, aan het einde van de maand -29. Dat blijkt uit een tussentijdse meting van het CBS. Vooral over de bereidheid tot het doen van grote aankopen zijn consumenten in de tweede helft van mei iets minder negatief dan aan het begin van de maand.

  In april kelderde het consumentenvertrouwen: nooit eerder daalde het zo hard, van -2 begin maart naar -22 begin april. Het absolute dieptepunt van het consumentenvertrouwen was in maart 2013, met -41.
- **Ondernemersvertrouwen (NIEUW)**
  Ondernemers in onder meer de detailhandel, horeca en IT hebben meer vertrouwen in de toekomst. In vrijwel alle niet-financiële bedrijfstakken is het aantal ondernemers dat denkt over een jaar nog te bestaan gegroeid. Dat blijkt uit peilingen van het CBS die in april en mei werden gehouden onder ondernemers. Veel ondernemers denken het langer uit te houden, de versoepelingen van de coronamaatregelen spelen daarin een belangrijke rol.

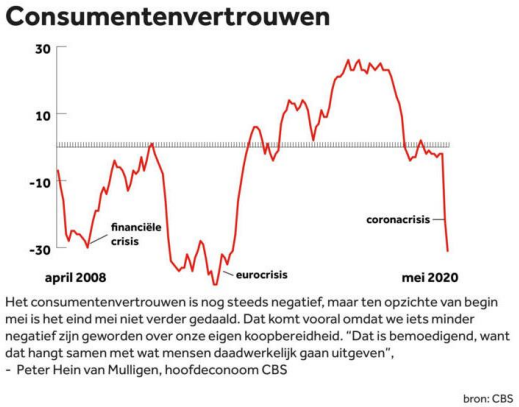

Het consumentenvertrouwen is nog steeds negatief, maar ten opzichte van begin mei is het eind mei niet verder gedaald. Dat komt vooral omdat we iets minder negatief zijn geworden over onze eigen koopbereidheid. "Dat is bemoedigend, want dat hangt samen met wat mensen daadwerkelijk gaan uitgeven",
- Peter Hein van Mulligen, hoofdeconoom CBS

bron: CBS

Gebiedsbeeld
Recente ontwikkelingen
Impact economie
Branche-ontwikkelingen
Mediabeeld
(Nood)maatregelen
Maatschappelijke impact

Impact economie

- **Gewerkte uren (NIEUW)**
  In het eerste kwartaal van dit jaar is met 3,4 miljard uren 2,1% minder gewerkt dan in het kwartaal ervoor. Zo'n terugval kwam voor het laatst voor in 1996, meld het CBS. Dat is logischerwijs te wijten aan de genomen coronamaatregelen. De afname was het grootst bij de uitzendbureaus (5,8%) en in de bedrijfstak handel, vervoer en horeca (4,1%). Daarbinnen was de daling bij de horeca het grootst. In de zakelijke dienstverlening en het openbaar bestuur werden juist meer uren gemaakt.

  In april werkten 160.000 mensen minder dan in de eerste drie maanden van dit jaar. Ook het aantal gewerkte uren per werkende nam af, met gemiddeld 3 uur. Dat aantal liep het sterkst terug in de bedrijfstak cultuur, recreatie en overige dienstverlening: van 29 naar 17 uur per werkende.

- **Vakantiegeld (NIEUW)**
  Duizenden werknemers die geen of te laat vakantiegeld of loon hebben ontvangen, overwegen om dit via de juridische weg op te eisen. Uit cijfers die BNR Nieuwsradio heeft opgevraagd blijkt dat de aanvragen voor juridisch advies over niet-betalende werkgevers binnenstromen bij rechtsbijstandsverzekeraars en vakbonden.

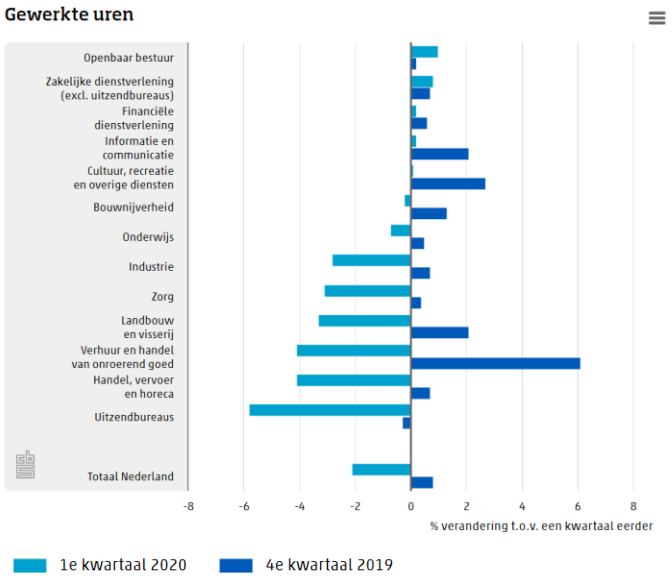

Gebiedsbeeld
Recente ontwikkelingen
Impact economie
Branche-ontwikkelingen
Mediabeeld
(Nood)maatregelen
Maatschappelijke impact

Impact economie

Overig

- De afspraken die de OPEC en Rusland in april maakten over productievermindering in mei en juni zijn met een maand verlengd. Dat betekent dat olieproducerende landen ook in juli dagelijks 9,7 miljoen minder vaten dan normaal uit de grond pompen. Doordat er door de coronacrisis minder vraag is naar olie en door een prijzenoorlog tussen Rusland en Saudi-Arabië, is de olieprijs ingestort. Het CBS meldt dat de brandstofprijzen in mei 14,1% lager waren vergeleken met mei 2019. Ook in april waren de prijzen van motorbrandstoffen veel lager dan in april 2019. Toen ging het om 13,4%. **(NIEUW)**
- Bijna 20% van de bedrijven kan niet aan zijn financiële verplichtingen voldoen en een derde zegt het zo niet langer dan 3 maanden vol te houden. Dat blijkt uit een onderzoek onder 112 brancheorganisaties die zijn aangesloten bij VNO-NCW en MKB-Nederland. Wel is er sprake van herstel: het aantal bedrijven in acute financiële problemen is in mei op maandbasis gedaald. Waar nu bijna 20% van de ondernemers met betalingsproblemen kampt, was dat in april nog 33% van de bedrijven. 93% van de branches verwacht momenteel een negatief effect van de coronacrisis op de lange termijn. **(NIEUW)**
- Het aantal openstaande online vacatures is met bijna een derde (32%) afgenomen in week 17 t/m 20 ten opzichte van de weken voor de coronacrisis (week 1 t/m 11). De vacaturedaling is breed gespreid en treft veel beroepen. Van de 242 onderscheiden beroepen zijn er 223 beroepen die na half maart te maken hadden met een dalend aantal vacatures. Slechts bij 8% van de beroepen is het aantal vacatures gestegen. In Midden-Brabant is het aantal vacatures in dezelfde periode met 37% afgenomen. In Noordoost-Brabant met 34%.
- Het aantal vacatures in de horeca, schoonmaak en administratie is de afgelopen maand flink afgenomen ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Dat blijkt uit een analyse van uitzendconcern Randstad. In de zorg, bouw en ICT blijft de vraag naar personeel juist groot. In totaal zijn er op dit moment 45.000 vacatures. Normaal gesproken ligt dat aantal in deze tijd van het jaar rond de 60.000. **(NIEUW)**

Positieve maatschappelijke ontwikkelingen

- Theater Markant in Uden heeft een zaalindeling gemaakt die ‘coronaproof’ heet te zijn en waarbij maar liefst 70% van de stoelen kan worden gebruikt. Het zaalplan heeft inmiddels internationale interesse opgewekt. Het plan omvat kleine plastic schotten die groepen bezoekers van elkaar scheiden en toch de kijkervaring niet belemmeren. Verder kennen de voorstellingen geen pauze en wordt de looprichting in het pand bepaald door grote plantenbakken.
- Om het verlies van de afgelopen maanden een beetje goed te maken heeft Suzanna van Antwerpen het coronakwartje in het leven geroepen. Als extraatje voor de horeca. De consument betaalt per consumptie een ‘kwartje’ extra, wanneer gewenst. Ze ontwikkelde posters en tafelkaartjes die kroegeigenaren op tafel kunnen zetten om te laten zien dat ze meedoen met de actie.

Gebiedsbeeld
Recente ontwikkelingen
Impact economie
Branche-ontwikkelingen
Mediabeeld
(Nood)maatregelen
Maatschappelijke impact

Gebiedsbeeld
Recente ontwikkelingen
Impact economie
Branche-ontwikkelingen
Mediabeeld
(Nood)maatregelen
Maatschappelijke impact

(Maak)industrie

- De gemiddelde dagproductie van de Nederlandse industrie was in april 11% lager dan in april 2019. Dat meldt het CBS. Dat is de grootste daling sinds medio 2009. Behalve de machine- en farmaceutische industrie, lag in bijna alle bedrijfsklassen de productie lager dan in april 2019. De transportmiddelenindustrie kromp het sterkst. **(NIEUW)**
- Bedrijven in de metaal en techniek die in zware problemen zitten (en dat ook hard kunnen maken), mogen de voor volgende maand geplande loonsverhoging van 3,5% met 5 maanden uitstellen. Ze moeten dan wel eenmalig 29 extra verlofuren aan hun medewerkers geven. Vooralsnog heeft één werkgever gevraagd om uitstel. Onder de cao vallen meer dan 300.000 werknemers en zo'n 27.500 bedrijven. **(NIEUW)**
- De industrie in de eurozone trekt iets aan, maar krimpt nog steeds. De PMI-index, het cijfer dat de stemming onder inkoopmanagers in de Europese industrie weergeeft, kwam in mei gemiddeld uit op 39,4. Het cijfer is gebaseerd op de visie van inkoopmanagers op voorraden en bestellingen. Een cijfer boven de 50 wijst op groei, alles daaronder geeft krimp aan. In april bereikte de index met 33,4 een dieptepunt. Hoewel er in mei dus nog steeds sprake was van forse krimp, zijn de vooruitzichten iets minder somber. Of de industrie in de eurozone zich de komende tijd zal herstellen is nog maar de vraag, aldus de hoofdeconoom van IHS Markit, die het onderzoek onder inkoopmanagers uitvoert.

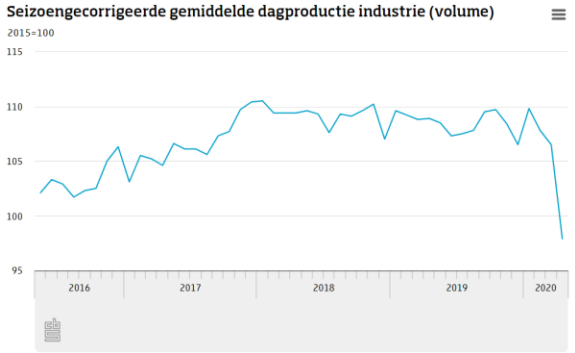

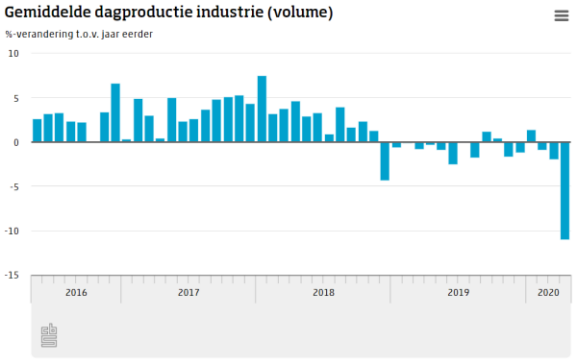

Gebiedsbeeld
Recente ontwikkelingen
Impact economie
Branche-ontwikkelingen
Mediabeeld
(Nood)maatregelen
Maatschappelijke impact

Horeca, recreatie & toerisme

- Het toerismebureau NBTC verwacht dat Nederland dit jaar zo'n 60% minder toeristen uit het buitenland trekt, ook al worden belemmeringen over een week in Europa opgeheven De organisatie denkt daarnaast dat ook de helft minder Nederlanders in eigen land op vakantie gaat dan normaal het geval is. In totaal zijn er door de coronacrisis naar verwachting 24,5 miljoen minder toeristen in Nederland. **(NIEUW)**
- Volgens economen van ING loopt de toeristische sector in Nederland hierdoor in juli en augustus ruim 4 miljard euro aan bestedingen mis. Hier staat tegenover dat de groep binnenlandse vakantiegangers en thuisblijvers groeit en dat zij deze zomer naar schatting 1,3 miljard euro extra uitgeven in eigen land.

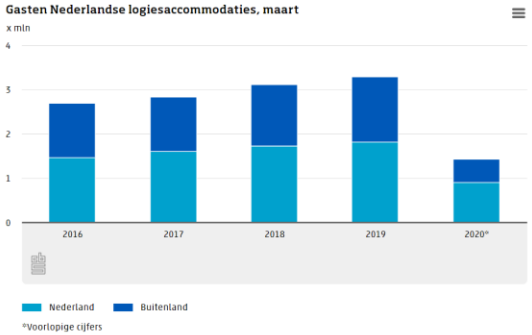

- Uit cijfers van het CBS blijkt dat het aantal gasten in de Nederlandse logiesaccommodaties in het eerste kwartaal van 2020 in vergelijking met dezelfde periode een jaar eerder met 17% is gedaald. Vooral de hotels zagen het aantal gasten in het eerste kwartaal afnemen. Met name buitenlandse gasten; door de coronamaatregelen maakten in maart 66% minder buitenlanders gebruik van een Nederlandse accommodatie. In Brabant was het totale aantal gasten in accommodaties 13% minder. **(NIEUW)**
- Toiletten en douches op campings gaan op 15 juni weer open. Volgens de planning van het kabinet zouden de toiletten en douches vanaf 1 juli weer open gaan, maar dat wordt nu twee weken vervroegd. Het idee daarachter is dat vanaf 15 juni buitenlandse toeristen weer welkom zijn en dat dat een logisch moment is om ook de sanitaire voorzieningen weer te openen. **(NIEUW)**
- Volgens KHN moeten de coronamaatregelen voor de horeca op terrassen onmiddellijk van de baan, aangezien volgens hen alles er op wijst dat besmetting in de buitenlucht verwaarloosbaar klein is. Per 1 augustus pleit KHN om alle restricties, zowel binnen als buiten, op te heffen. **(NIEUW)**

Gebiedsbeeld
Recente ontwikkelingen
Impact economie
Branche-ontwikkelingen
Mediabeeld
(Nood)maatregelen
Maatschappelijke impact

Handel

- Albert Heijn heeft de afgelopen 5 weken de prijzen van diverse A-merken verhoogd. Het gaat om 1.464 prijsverhogingen, tegenover 342 prijsverlagingen. Volgens prijsvergelijker 'In prijs verhoogd' loopt de marktleider daarmee uit de pas met andere supermarkten, zoals Jumbo, die veel minder verhogingen doorvoerden. Gemiddeld zou het bij de prijsaanpassingen bij Albert Heijn om een verhoging gaan van 4%. Na Albert Heijn hebben Coop en Plus de prijzen het meest verhoogd, maar niet in dezelfde mate. Jumbo voerde vrijwel net zoveel verhogingen als verlagingen door. **(NIEUW)**

- In het eerste kwartaal van 2020 heeft de groothandel en handelsbemiddeling 2,2% meer omzet behaald dan in dezelfde periode een jaar eerder. De effecten van de coronacrisis en de bijbehorende maatregelen waren vooral zichtbaar in het ondernemersvertrouwen dat aan het begin van het tweede kwartaal hard onderuit ging. Dat blijkt uit cijfers van het CBS. **(NIEUW)**

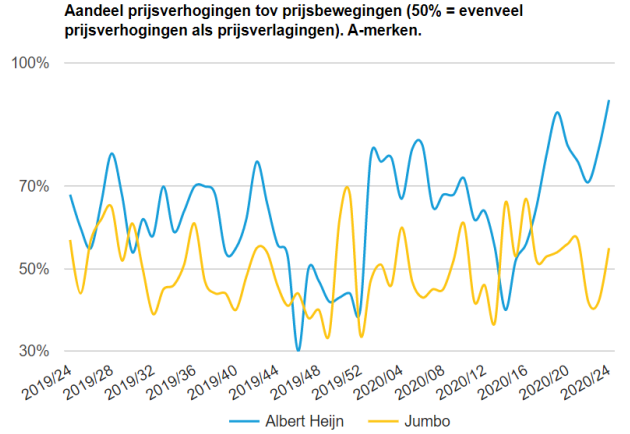

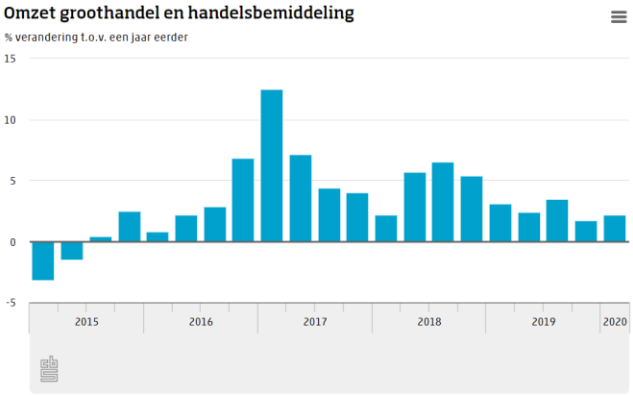

Gebiedsbeeld
Recente ontwikkelingen
Impact economie
Branche-ontwikkelingen
Mediabeeld
(Nood)maatregelen
Maatschappelijke impact

Vervoer, logistiek & transport

- Touringcarbedrijven gaan de corona-richtlijnen bewust overtreden. Ze gaan 30 mensen per bus vervoeren, in plaats van de toegestane 12 tot 25, afhankelijk van het type bus. Volgens de actievoerders doet 90% van de touringcarbranche mee. Eventuele boetes nemen bedrijven voor lief. Brancheorganisatie KNV Busvervoer heeft laten weten achter de actie te staan. **(NIEUW)**
- Het kabinet stelt 1,5 miljard euro aan steun beschikbaar voor de OV-bedrijven. Met dat bedrag worden de vervoerders gecompenseerd voor de teruglopende reizigersaantallen door de coronacrisis. De regeling compenseert vervoerders voor 93% van de kosten. Voorwaarde voor de steun is wel dat er geen dividend uitgekeerd wordt en er geen bonussen naar bestuurders gaan. Het geld is bedoeld voor 16 OV-bedrijven: de NS, het stads- en streekvervoer en de Friese Waddenveren. **(NIEUW)**
- De Thalys rijdt weer rechtstreeks van Amsterdam naar Parijs. Tot 11 juli gaan er dagelijks twee hogesnelheidstreinen rijden van de Nederlandse naar de Franse hoofdstad en weer terug. Vanaf 12 juli gaan er nog meer treinen rijden. **(NIEUW)**
- Ruim 30% van de werknemers in de transport en logistiek zag het inkomen dalen door de uitbraak van het coronavirus. Daar stond tegenover dat 6% juist meer verdiende. Dat blijkt uit onderzoek van vakbond FNV. Bijna 10% gaf aan netto meer dan 500 euro minder inkomen te hebben ontvangen in april ten opzichte van januari. **(NIEUW)**

Cultuur, sport & evenementen

- De coronaregels voor evenementen moeten worden aangepast. Niet het aantal bezoekers moet leidend zijn, maar het aantal mensen per vierkante meter. Dat zeggen organisatoren uit de sport- cultuur en evenementenbranche. De gevormde alliantie roept het kabinet op om voor 1 juli duidelijkheid te geven wanneer er weer vakbeurzen en congressen georganiseerd mogen worden. Als die duidelijkheid er niet komt, dan is het hele jaar 2020 verloren. **(NIEUW)**
- Voetbalbond KNVB heeft afgelopen vrijdag bij het ministerie van VWS een noodplan ingediend voor het betaald voetbal. Het zogenaamde Deltaplan bestaat uit drie onderdelen: een solidariteitsplan, een verzoek om financiële hulp van de overheid en een uitgebreid veiligheidsplan. **(NIEUW)**
- Orkesten mogen na maanden van stilte weer repeteren en activiteiten ondernemen. Dat heeft de Koninklijke Nederlandse Muziek Organisatie (KNMO) bekend gemaakt. Muzikanten, bezoekers en medewerkers van de branche moeten zich wel houden aan het ontwikkelde protocol. **(NIEUW)**
- Kermisexploitanten willen zo snel mogelijk weer aan de slag. De branche voert daarom deze week actie om het kabinet ervan te overtuigen dat attracties veilig kunnen draaien met 1,5 meter afstand. Zoals het er nu voor staat mogen er tot ten minste 1 september geen kermissen worden georganiseerd. In een recent rapport gaf 60% van de kermisondernemers aan op korte termijn ernstige liquiditeitsproblemen te verwachten. **(NIEUW)**

Gebiedsbeeld
Recente ontwikkelingen
Impact economie
Branche-ontwikkelingen
Mediabeeld
(Nood)maatregelen
Maatschappelijke impact

Gebiedsbeeld
Recente ontwikkelingen
Impact economie
Branche-ontwikkelingen
Mediabeeld
(Nood)maatregelen
Maatschappelijke impact

Land- en tuinbouw

- In het eerste kwartaal van 2020 groeide de landbouw nog met 1% ten opzichte van het vorige kwartaal, waarmee de sector het jaar sterk begon. Dat melden economen van de Rabobank. Toch werd door de coronacrisis de sierteelt hard geraakt doordat de exportvraag snel terugviel. Het herstel in de deelsector is inmiddels ingezet. In andere deelsectoren, zoals de kalverhouderij, komt de pijn langzamer en duurt deze langer. De Rabobank verwacht voor de landbouw een krimp van 4% in 2020 ten opzichte van 2019. **(NIEUW)**
- De belangenorganisatie voor boeren en tuinbouwers LTO Nederland wil dat Nederland mensen van buiten de EU toestaat om hier te helpen met de teelt en oogst van groenten, fruit en bloemen. Die oproep doet LTO in hun gepresenteerde verkiezingsmanifest. Er zijn simpelweg meer arbeidsmigranten nodig om seizoenswerk te doen, aldus LTO. **(NIEUW)**
- De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) heeft op vier locaties alle pelsdieren afgemaakt. De NVWA geeft aan na afronding van alle werkzaamheden met een totaalbeeld te komen. Het ministerie van Landbouw vindt het doden van de dieren nodig, omdat nertsen in de, inmiddels 13, fokkerijen besmet zijn met het coronavirus. Dierenwelzijnorganisaties probeerden vrijdag tevergeefs het ruimen via de rechter te voorkomen. **(NIEUW)**

Gebiedsbeeld
Recente ontwikkelingen
Impact economie
Branche-ontwikkelingen
Mediabeeld
(Nood)maatregelen
Maatschappelijke impact

Bouw

- Als de overheid niet ingrijpt, daalt de werkgelegenheid in de Nederlandse bouwsector volgend jaar met mogelijk 40.000 voltijdbanen. Dat meldt het Economisch Instituut voor de Bouw (EIB) in het afgelopen vrijdag verschenen rapport 'Crisis en crisismaatregelen in de bouw'.

  De bouwsector heeft volgens het EIB een "laatcyclisch karakter", waardoor de effecten van de coronacrisis pas volgend jaar goed voelbaar worden in de bouw. Het aantal offerteverzoeken, die doorgaans voorafgaan aan nieuwe opdrachten, loopt al terug. Ook het productievolume zal dalen met 16% tot 62 miljard euro, wat neerkomt op een verlies van 12 miljard euro. Dat zal onder meer gevolgen hebben voor de woningbouw en daarmee de krapte op de woningmarkt. De bouwproductie van nieuwbouwhuizen vertegenwoordigde in 2019 een waarde van 13,3 miljard. Voor dit jaar houdt het EIB rekening met een afname van 9% en voor het jaar erop met 13,5%.

  Met gericht overheidsbeleid kan dit verlies tot de helft worden teruggebracht. Meest effectief zijn maatregelen die financieringsproblemen voor starters oplossen, verruiming bieden bij het ruimtelijk beleid en het mogelijk maken om tijdelijk op voorraad woningen te bouwen via een publiek opkoopfonds, aldus het EIB. **(NIEUW)**

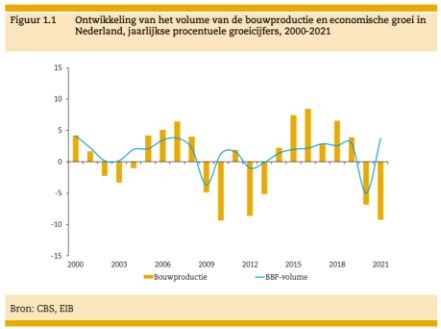

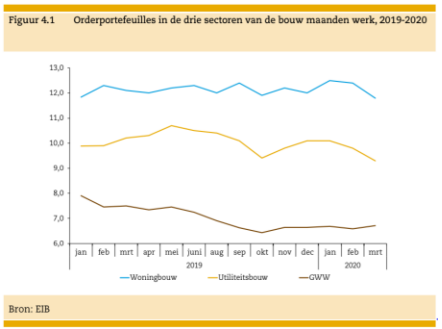

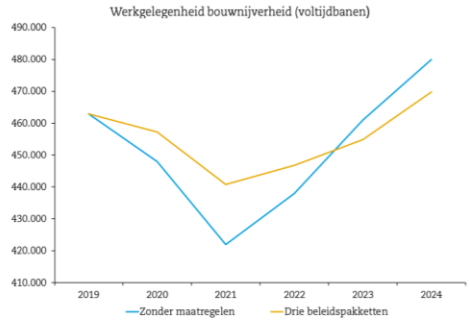

Gebiedsbeeld

Recente ontwikkelingen

Impact economie

Branche-ontwikkelingen

Mediabeeld

(Nood)maatregelen

Maatschappelijke impact

(Inter)nationaal mediabeeld

- De Europese Centrale Bank (ECB) koopt **600 miljard euro extra aan schulden** op. Die 600 miljard komt bovenop 750 miljard aan noodopkopen die de ECB in maart al aankondigde. (NRC)
- Frankrijk gaat de eigen luchtvaartsector, na de eerder aangekondigde 7 miljard voor AirFrance-KLM, met nog eens **8 miljard euro steunen**. Het geld is bedoeld om massaontslagen door de coronacrisis te voorkomen. (NOS)
- De Nederlandsche Bank (DNB) verwacht dat de economische crisis met een beetje geluk **het dieptepunt al is gepasseerd**. DNB verwacht dat de economie in dit jaar met 6,4% krimpt. (RTL Nieuws) (NRC)
- Volgens de laatste cijfers van het ministerie van SZW en uitkeringsinstantie UWV ontvangen inmiddels ruim 2,5 miljoen werkenden **geld via steunmaatregelen**, oftewel meer dan een kwart van de beroepsbevolking. (NOS)
- Door de coronacrisis komen er dit jaar 12 miljoen **minder buitenlandse toeristen** naar Nederland. Dat is een daling met met 60 procent ten opzichte van vorig jaar. (RTL Nieuws)
- Vanaf maandag kan **iedereen weer douchen** op de camping, want de toiletten en douches op campings gaan op 15 juni weer open. De oude datum waarop toiletten en douches open mochten was 1 juli. (NOS)
- Het kabinet trekt tot eind 2020 1,5 miljard euro uit om **Nederlandse ov-bedrijven** door de coronacrisis te helpen. Het aantal passagiers is drastisch gedaald, maar veel bedrijven draaien wel op volle kracht. (Telegraaf)
- De eerste **meldingen van fraude** met de NOW-regeling zijn binnen. Vanaf het begin van de steunmaatregelen voor het bedrijfsleven zijn er al zorgen over mogelijk misbruik. Accountants maken zich nog steeds zorgen. (NOS)
- Grote zorgen over looptijd en reikwijdte van de **speciale coronawet**. Eerder was de Nederlandse Orde van Advocaten kritisch. Nu ook stellen de Raad van State en de Nationale ombudsman vragen bij de wet. (NRC)
- Met de versoepeling van de corona-restricties groeit de onvrede onder ondernemers over – wat zij noemen – het **meten met twee maten.** Bijvoorbeeld bij ondernemers in de kermisbranche en touringcarbranche. (RTL Nieuws)

Gebiedsbeeld
Recente ontwikkelingen
Impact economie
Branche-ontwikkelingen
Mediabeeld
(Nood)maatregelen
Maatschappelijke impact

(Inter)nationaal mediabeeld

- Sinds het begin van de coronacrisis belanden steeds **meer mensen in de bijstand**. De instroom groeit in alle leeftijdsgroepen, maar het sterkst bij mensen onder de 35 jaar. (NOS) De coronacrisis drukt sowieso zwaar op de financiële gezondheid van jonge mensen. Bijna vier op de tien consumenten in de leeftijd van 22 tot 37 jaar moesten in april geld lenen om de rekeningen te betalen. (ED)
- Veel **ondernemers zijn positiever** geworden over de overlevingskansen van hun bedrijf, meldt het CBS. Het aantal dat denkt nog minimaal een jaar te bestaan is in mei flink toegenomen ten opzichte van april. (NOS)
- De Nederlandse overheid overweegt **staatssteun te geven aan HEMA**. De HEMA staat er al jaren slecht voor en kan de hulp goed gebruiken, maar die hulp moet niet van de staat komen, vinden deskundigen. (RTL Nieuws)
- De **mismatch op de arbeidsmarkt** houdt ook in coronatijd stand. Net als voor de crisis worstelen werkgevers nu nog altijd met het vinden van geschikte kandidaten voor openstaande vacatures. (FD)
- **Kenniswerkers van buiten de EU** moeten na ontslag binnen drie maanden Nederland verlaten. De coronacrisis zet hun toekomst plots enorm onder druk. „We zijn geen burgers, zo voelt het." (NRC)
- De belangenorganisatie voor boeren en tuinbouwers LTO Nederland wil dat Nederland **mensen van buiten de EU** toestaat om hier te helpen met de teelt en oogst van groenten, fruit en bloemen. (RTL Nieuws)
- Bedrijven in de metaal en techniek die in zware problemen zitten, mogen de voor volgende maand geplande **loonsverhoging van 3,5 procent met vijf maanden uitstellen**. Ze moeten dan wel eenmalig 29 extra verlofuren aan hun medewerkers geven. (NOS)
- De grote culturele instellingen zullen de coronatijden overleven, of er zelfs sterker uitkomen. De kleine, en vooral de **niet-gesubsidieerden, zullen het zwaar krijgen**. Daardoor komt het hele cultuurveld in gevaar. Want vernieuwing komt van de basis. (NRC)
- De **evenementensector** roept het kabinet op om voor 1 juli duidelijkheid te geven wanneer er weer vakbeurzen en congressen georganiseerd mogen worden. Anders is 2020 verloren en vallen bedrijven om. (RTL Nieuws)

Gebiedsbeeld

Recente ontwikkelingen

Impact economie

Branche-ontwikkelingen

Mediabeeld

(Nood)maatregelen

Maatschappelijke impact

Regionaal mediabeeld

- Uit een analyse die UWV maakte over de impact van de coronacrisis op de werkgelegenheid in 35 arbeidsmarktregio's, blijkt dat Zuidoost-Brabant de regio is waar d**e meeste banen verloren** gaan. (BD)
- Ook voor tientallen veelbelovende startups in West- en Midden-Brabant die in de coronacrisis kopje onder dreigen te gaan, is er nu financiële hulp. Zij kunnen via d**e Starterslift OverbruggingsLening (SOL)** een beroep doen op een krediet van maximaal 50.000 euro. De gemeente Breda en de provincie Noord-Brabant hebben elk al 250.000 euro in het potje gedaan. De gemeente Tilburg overweegt dit te doen. (BN/De Stem)
- Theo Weterings, de burgemeester van Tilburg heeft geprobeerd te v**oorkomen dat de eerste coronabesmetting** in Nederland nog diezelfde avond live op televisie bekend werd gemaakt. Weterings wilde tijd om de crisisorganisatie op te starten en zich voor te bereiden op een mediastorm, maar 'Den Haag' ging niet in op dat verzoek. Weterings: "Ik hoorde al snel: 'We hebben het meegewogen. Maar het kan niet zo zijn dat het bij wijze van spreken om elf uur 's avonds of de volgende ochtend om acht uur bekend wordt. En dat de minister later de vraag krijgt: wanneer wist u het? Ja, toen ik in dat live-programma zat.' Daar had ik ook wel weer begrip voor." (Omroep Brabant)
- BredaPhoto kent dit jaar een compactere, corona-proof editie. Met nog steeds 55 exposerende fotografen. Maar die tentoonstellingen zijn allemaal in de binnenstad. Het tweejaarlijkse foto-evenement trok in 2018 zo'n 80.000 bezoekers uit binnen- en buitenland. Vanwege de coronacrisis houdt **BredaPhoto** rekening met een teruggang. (BN/De Stem)
- De drukte in de binnenstad van Breda wordt voortaan **gemeten met vijftig wifi-sensoren**. De gemeente kan zo snel zien of er ergens onveilige situaties ontstaan. (BN/De Stem)
- De Raad van State behandelt dinsdag de beroepen tegen de uitbreidingsplannen van de Efteling. Maar het pretpark heeft andere zorgen aan de kop. ,,Dit wordt het slechtste jaar ooit in het bestaan van de Efteling. **Eerst corona overleven**." (BD)

Regionaal mediabeeld

- De **Bossche coronazomer** krijgt vorm. Met looprichtingen in het centrum en plannen met terrassen in het Zuiderpark, een kinderspeelhuis in de Brabanthallen en ga zo verder werden er al acties ondernomen. En nu mogen op de Parade, Markt en in de Kerkstraat de terrassen uitgebreid worden. (BD)
- **Kermisexploitanten** willen zo snel mogelijk weer aan de slag. De branche voert daarom deze week actie om het kabinet te overtuigen dat attracties weer kunnen gaan draaien. "We zijn niet meer te houden. Een jaar wachten gaat niet, er moet wat gebeuren", zegt kermisexploitant Frank Vale uit Bergen op Zoom. (Omroep Brabant)
- Alle **fanfares, harmonieën en andere gezelschappen** die aangesloten zijn bij deze Koninklijke Nederlandse Muziek Organisatie mogen weer in één ruimte met elkaar gaan repeteren. (Omroep Brabant)
- Een toeslag van vijf procent bovenop de rekening als **'hygiënetoeslag'** voor alle coronamaatregelen leidde tot veel kritiek van klanten van restaurant 't Boshuys in Best. Zoveel kritiek dat de eigenaar van het restaurant, Hutten Catering, dinsdagavond het besluit per direct terugdraaide. (Omroep Brabant)
- Een kwart miljoen: **zoveel bezoekers zegt Intents** te hebben getrokken. Ze stonden dit weekend alleen niet op de festivalweide achter sportpark D'n Donk te Oisterwijk, maar werden bediend door 30 dj's via YouTube en andere kanalen. (BD)
- Eindhoven Airport gaat dit jaar met **dieprode cijfers** afsluiten. Het vliegverkeer is in de coronacrisis zowat compleet stilgevallen en het omzetverlies kan oplopen tot zo'n 45 miljoen euro. (ED) De omzet bij Viggo, de luchtvaartdienstverlener op Eindhoven Airport, liep de afgelopen maanden met 85 procent terug. (ED)
- De Dutch Design Week dit jaar is **een fysiek kleine editie**, ondergebracht in circa dertig ateliers, studio's en andere plekken, verspreid over Eindhoven. Online vinden publieksevenementen plaats. (ED) De Dutch Technology Week is dit jaar een volledig online editie. (Innovation Originins)

Gebiedsbeeld
Recente ontwikkelingen
Impact economie
Branche-ontwikkelingen
Mediabeeld
(Nood)maatregelen
Maatschappelijke impact

Sociale media

De licht dalende trend in het aantal berichten stabiliseert. Opvallender is de daling in het sentiment de afgelopen dagen. Die daling is vooral te wijten aan het toenemend aantal kritische geluiden over de coronamaatregelen en de gevolgen ervan voor economie en samenleving.

Brabant	26.109 berichten	14% 3.598 positief / 16% 4.139 negatief	van 1 maart 2020 tot en met 9 juni 2020
Nederland	532.229 berichten	10% 52.467 positief / 13% 67.786 negatief	van 1 maart 2020 tot en met 9 juni 2020

Activiteit & Sentiment

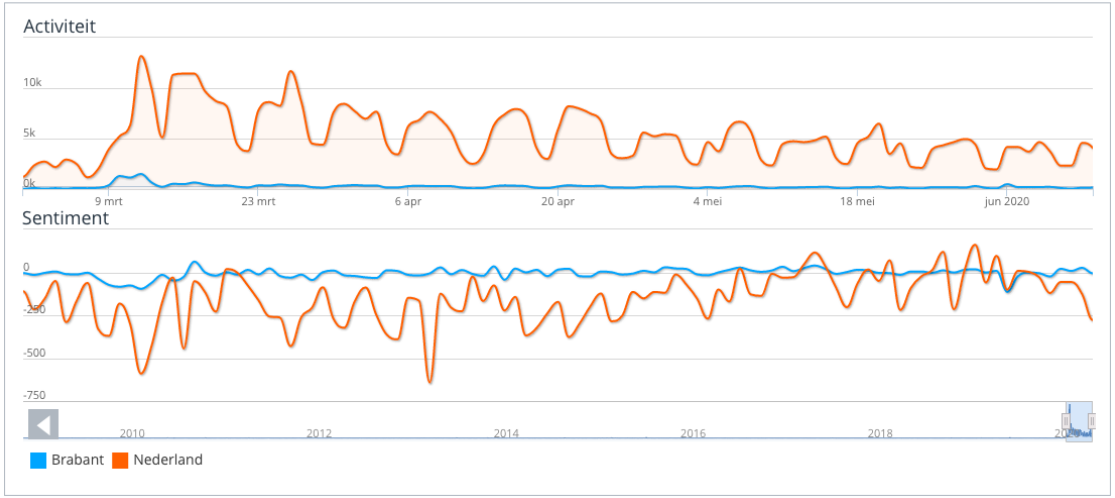

Gebiedsbeeld
Recente ontwikkelingen
Impact economie
Branche-ontwikkelingen
Mediabeeld
(Nood)maatregelen
Maatschappelijke impact

Gebiedsbeeld
Recente ontwikkelingen
Impact economie
Branche-ontwikkelingen
Mediabeeld
(Nood)maatregelen
Maatschappelijke impact

Sociale media

- Er is kritiek op de nieuwe 'coronawet' van het kabinet. Er zijn zorgen over nut en noodzaak. In het verlengde daarvan wordt er online steeds openlijker getwijfeld aan de houdbaarheid van een maatregel als 1,5-meter afstand en is er toenemende bezorgheid over de gevolgen van *social distancing* voor de samenleving en de economie.
- Journalist Mathijs Bouman deelt een – in al zijn eenvoud – indrukwekkende grafiek van het aantal nieuwe AOW-uitkeringen in april van dit jaar: -1.400 in Noord-Brabant en Limburg.
- Veel online berichtgeving over de uitspraak van het RIVM dat de kans op besmetting in het vliegtuig relatief klein is. Een column van cabaretier Claudia de Breij, waarin ze de vergelijking maakt tussen de luchtvaart- en cultuursector, wordt veel gedeeld.

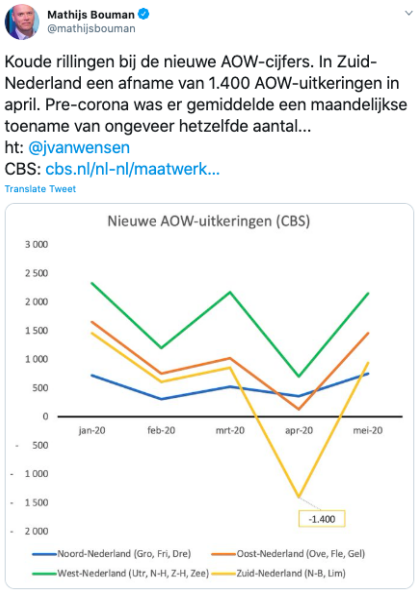

Gebiedsbeeld
Recente ontwikkelingen
Impact economie
Branche-ontwikkelingen
Mediabeeld
(Nood)maatregelen
Maatschappelijke impact

Noodmaatregelen

- Een overzicht van de maatregelen die de Europese Unie heeft genomen is te vinden op europa-nu.nl.

- Een overzicht van de maatregelen die de Rijksoverheid heeft genomen is te vinden op rijksoverheid.nl.

- De **provincie Noord-Brabant:**
  - maakt 5 miljoen euro vrij om de impact van het coronavirus op de Brabantse economie te verzachten.
  - heeft ingestemd met het door de BOM beschikbaar stellen van 20 miljoen euro binnen bestaande kredietregelingen om daarmee innovatieve MKB bedrijven te ondersteunen. Deels zullen deze middelen worden aangewend als cofinanciering voor de Corona Overbruggingskredietregeling (COL) die sinds 29 april is opengesteld. Het aantal aanvragen voor deze COL ligt in Brabant inmiddels boven de 60.
  - heeft 400.000 euro toegezegd aan Brainport om deze te benutten voor het geven van noodkrediet aan startende bedrijven. Deze regeling staat open voor start-ups in heel Brabant.
  - heeft een voorstel neergelegd bij de provinciale staten om de komende vier jaar 16 miljoen euro te investeren in de arbeidsmarkt. Sinds kort is een platform in de lucht met gratis online opleidingsaanbod: www.brabantleert.nl.
  - ontwikkelt met de B5-steden een steunpakket voor de regionale culturele infrastructuur in Brabant. Er wordt een plan gemaakt van ongeveer 8 miljoen euro, waar de provincie 2 miljoen euro aan bijdraagt.
    Veel **gemeenten** in Brabant hebben maatregelen genomen om ondernemers en zzp'ers te steunen, o.a. door uitstel van het betalen van gemeentelijke belastingen en coulanceregelingen voor het betalen van huur en/of het voldoen aan subsidievoorwaarden.
- Meer informatie over de aanpak van de coronacrisis door de provincie Noord-Brabant is te vinden op brabant.nl/corona.

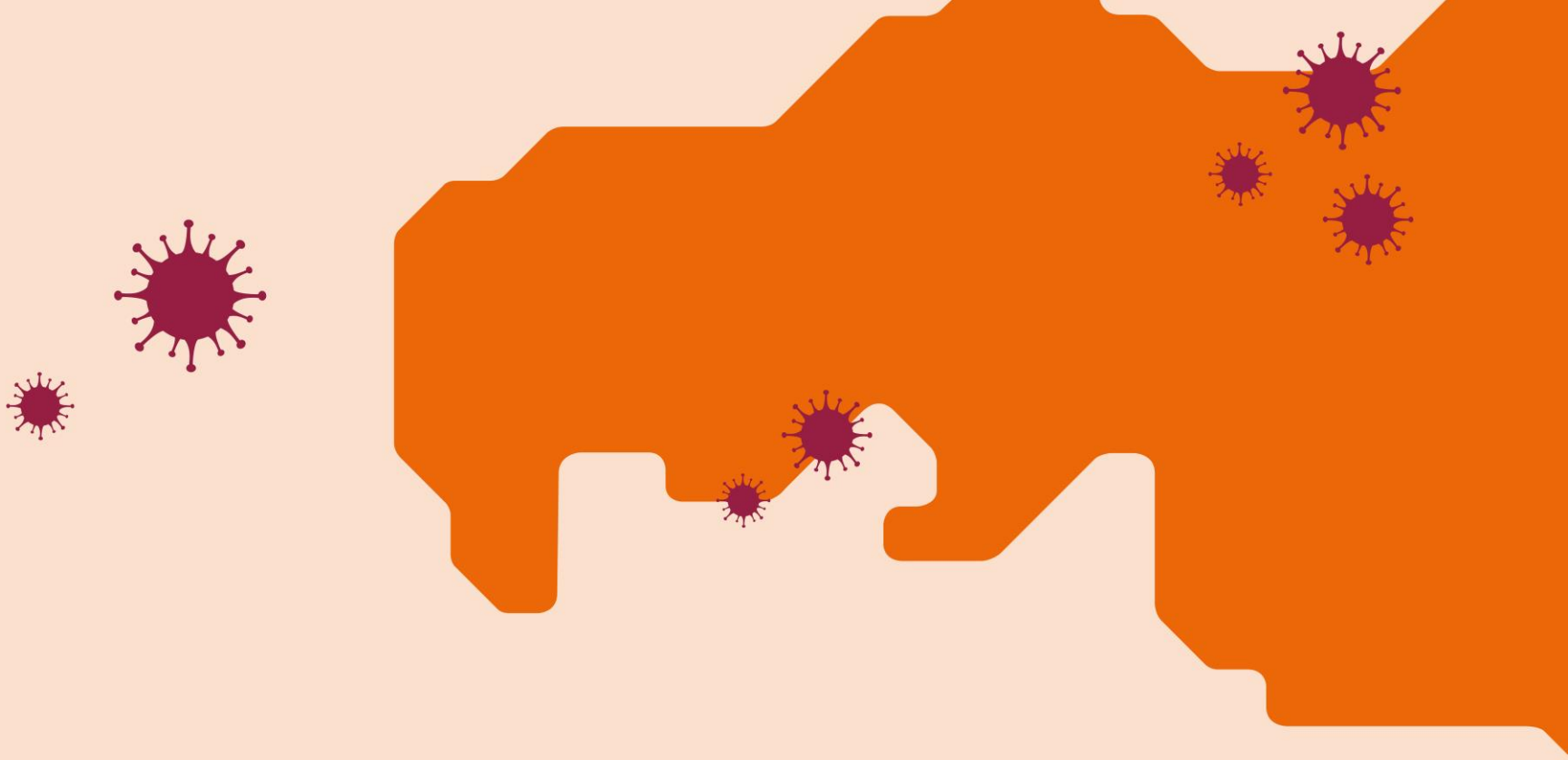

Maatschappelijke impact

Gebiedsbeeld
Recente ontwikkelingen
Impact economie
Branche-ontwikkelingen
Mediabeeld
(Nood)maatregelen
Maatschappelijke impact

Maatschappelijke impact

- **Faciliteer in deeltijd thuiswerken** van werknemers en de **spreiding van arbeidstijden**. Houd daarbij rekening met de sector, specifieke omstandigheden en het type werkzaamheden. Maak een goede combinatie tussen online en fysiek onderwijs en houd daarbij rekening met de eigenschappen en vereisten van een opleiding en het type student. Stimuleer de kwaliteit van online onderwijs door op korte termijn te investeren. Verruim het tijdsslot voor het fysieke onderwijs. En stimuleer het gebruik van de tweewieler. Deze vuistregels stelde de Denktank Coronacrisis op verzoek van het kabinet op, ter ondersteuning van beleid vanaf 1 september aanstaande.
- Docenten en bestuurders **in het beroepsonderwijs** maken zich vooral zorgen over het aantal stageplekken voor studenten, of docenten voldoende vaardigheden hebben voor een nieuwe vorm van onderwijs en hoe er in de toekomst getoetst moet worden, met name de praktijkvakken. Dat blijkt uit een onderzoek van CINOP.
- Jongeren voelen zich niet gehoord in de politiek en maken zich **zorgen om hun startpositie** op de arbeids- en woningmarkt. Dat blijkt uit een onderzoek van het NJR en EenVandaag.
- Het ministerie van VWS stelt per direct 500.000 euro beschikbaar voor jongerenprojecten die als doel hebben de **verveling in corona-tijd tegen te gaan**. Gemeenten met minder dan 60.000 inwoners komen voor de ondersteuning in aanmerking. Van het budget van een half miljoen kunnen vijftig gemeenten profiteren voor een bedrag van maximaal 10.000 euro.
- 83% procent van de **mantelzorgers voelt zich meer belast** in deze tijd, blijkt uit onderzoek van Alzheimer Nederland.
- Ruim 90% van de armoedebestrijders rekent de komende maanden op een toename van de vraag naar hulp. Lang niet alle armoedebestrijders kunnen deze stijging financieel opvangen, blijkt uit een landelijk onderzoek van Stichting Armoedefonds naar de impact van de coronacrisis op armoedebestrijding.

Gebiedsbeeld
Recente ontwikkelingen
Impact economie
Branche-ontwikkelingen
Mediabeeld
(Nood)maatregelen
Maatschappelijke impact

Maatschappelijke impact

- De compensatie die zorginstellingen zoals ziekenhuizen en GGZ-instellingen krijgen vanwege de coronacrisis is niet genoeg om de financiën op peil te houden. Veel bedrijven denken dat de resultaten lager uitvallen en dus kan de begroting de prullenbak in. Die conclusie trekt Fizi, een vereniging van financiële professionals in de zorg met zo'n achthonderd leden, uit een enquête onder de leden.
- Onderzoek van het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid laat zien dat ruim een kwart van de mensen die nu meer thuiswerken, dat vaker wil blijven doen. Thuiswerken kan echter ook nadelig zijn voor het (mentale) welbevinden. Dit risico wordt ook wel **technostress** genoemd.
- Nederlanders willen de schonere lucht die door het stilleggen van grote delen van de economie is ontstaan graag behouden. Uit een representatieve steekproef van ABN AMRO en Ipsos blijkt dat ruim 71 procent van de ondervraagden de **positieve effecten op het klimaat** die voortkomen uit de coronacrisis wil vasthouden. Bijna de helft is bereid daar het eigen reisgedrag op aan te passen. Bewust minder vliegen hoort daar ook bij.
- Met 21 sterfgevallen op zo'n 10.000 inwoners is **Boekel zwaar getroffen** door het coronavirus. Verslaggever Jos Verkuijlen en cameraman Dennis Stafleu van Omroep Brabant zijn de hele maand juni in deze gemeente. Ze brengen verhalen over de gaten die zijn gevallen en over de veerkracht van de inwoners.
- In de talkshow Op1 maakte Sjaak de Gouw namens GGD Nederland bekend dat vanaf 1 juni '**relatief veel mensen uit Brabant en Limburg**' zich hebben gemeld voor de extra testmogelijkheid. Van alle Nederlanders die sindsdien met het speciale nummer belden, hebben er duizend positief gereageerd. De meesten zijn op hun werk besmet geraakt.
- Kees Maas uit Sprang-Capelle kreeg tijdens het koffiezetten opeens een idee. Zou zo'n **koffiefilter niet een goed mondkapje** vormen? Dus belde hij koffiebedrijf Melitta op. Of zij niet al op hetzelfde idee waren gekomen? Dat nog niet, maar het zetten ze wel aan het denken. Kees ontving vrijdag de eerste mondkapjes in zijn brievenbus. Volgens het bedrijf gaat het om een prototype, dus wie weet zijn ze binnenkort wel echt te koop. De mondkapjes zijn trouwens niet gemaakt van echte koffiefilters.

Over deze monitor

Signalen doorgeven
Heeft u informatie en/of signalen die interessant zijn om mee te nemen in de Brabantse Impact Monitor? Dan kunt u deze sturen naar corona@brabant.nl.

Abonneren
Wilt u de Brabantse Impact Monitor direct in uw mailbox ontvangen?
Dan kunt u zich aanmelden via dit formulier >

Over de monitor
De Brabantse Impact Monitor is een initiatief van de provincie Noord-Brabant met medewerking van maatschappelijke partners, PACT Brabant en de regionale ontwikkelmaatschappijen in Brabant.
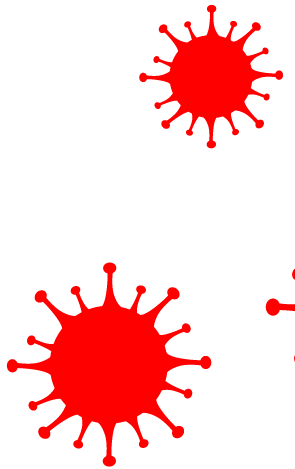
Frequentie
We streven ernaar de Brabantse Impact Monitor minimaal één keer per week te versturen.